

Hevur tú ein spurning ella onkran trupulleika, sum tú kundi ynskt tær at fingið viðgjordan í hesum teiginum.

Spyr Sosialin

Skriva til: Sosialurin, postsmoga 76, 3800 Argir. Merk brævbjálvan »Spyr Sosialin«.

Løgfrøðingur- in:

Hvør skal geva byggi- loyvi?

Menn í bygdini X eiga hagapart í kommununi Y.

Um nú menn í bygdini X vilja byggja eina verk-smiðju á lendi teir eiga við sjógvin í kommununi Y, hvør myndugleiki skal so geva byggiloyvi?

Er tað bygðaráðið í bygdini X ella Y?

Hvør ræður so fyrri sjón-um uttanfyri ána, sum rennur úr hagapartinum sum X-menn eiga í kommununi Y?

Samstundis kundi eg hugsa mær at spurt ein spurning afturat, í samband við fiskaalingina. Hvør eigur vatnið í ánum og sjógvin út fyri ánum í Føroyum? Er tað eingin ella er tað jarðaeigaranir? Ella er tað viðkomandi bygðaráð í ráða?

X-maður

Vit hava loyvt okkum at broytt spurning tygara eitt sindur, men vónandi kennast tygum við hann kortini.

Til fyrsta partin av spurninginum er at siga, at tað er kommunan, ið hagin liggur í, sum skal geva byggiloyvi.

Viðvíkjandi ánum er at siga, at hesar eigur hagin, sum áin rennur ígjøgnum.

Skilir ein á tær ognir, so er hovudsreglan tann, at miðjan á áni er mark.

Hvussu langt út á sjógv ognarrætturin rokkur kann ikki sigast generelt, hóast fleiri dómur eru um slíkar spurningar. Tó má haldast, at tann, sum eigur ogn oman til sjónarstrond í ollum forum eigur út á hægstu fjøru.

Tað er Føroya Landsstýri, sum hevur yvirvaldsrættin yvir sjálvum sjónum. Tann sum eigur ána hevur ongan framhjárætt til vatnið út fyri áni, tá hon er runnin út á sjógv.

Loyvi til fiskaaling skal sokjast í Landsstýrinum.

Hesin partur av virki landsstýrisins verður umsitin av Landsverkfrøðinginum (nevndin fyri fiskaaling).

Friða

Hvar kann hon fara?

Læknin:

Eg eri tilkomin maður, sum í seinastuni eri komin saman við gentu.

Trupulleiki okkara er, at genta mín ikki nýtir fyrribyrgjandi evni.

Nú hava vit bæði gjørt av, at hon skal venda sær til læknin, at fáa hetta gjørt, so hon ikki verður óvantað við barn.

Gentan er av bygd, og nú er tað soleiðis, at hon er ógvuliga smáðin, og ti

ikkil torir til sín egna lækna í bygdini.

Kann hon fara til lækna í Havn t.d.?

Er tað neyðugt hjá henni at fáa undirlivskanning fyrri at fáa fyrribyrgjandi evni. Hon er ikki so fegin um tað? Hvát kann læknin ráða okkum til?

GG

Genta tygara kann fara til

Eyðun Joensen, sál-arfrøðingur

Marjun Sigurdsdóttir, sosialráðgevi

Marnar Simonsen, lækni

Friða Patursson, lögfrøðingur

Strúkibretti

Hvat er til at taka, tá eg eri flöt sum eitt strúkibretti?

Eg eri 16 ára gomul og havi havt mánaðsjúku í trý ár.

Kortini eru bróstini ikki stórri enn á eini 12 ára gamlari.

Kann ein fáa skurðviðgerð, ella hvat er annars at gera við hetta? Eg orki ikki at verða arga meira!

móð.

Fyrst og fremst vil eg ráða tær til at biða nokur ár, áðrenn nokur tiltøk verða gjord. Tú ert bara 16 ára gomul, so kynsbúningin er ikki liðug enn.

Um tú — 18-20 ára gomul framvegis er líka barmflöt og hetta stóðugt truplar teg, so er møguleiki fyrri skurðviðgerð.

MS

Rákostur sunnur matur?

Eg eri 60 ára gomul kona, sum í seinastuni havi etið rákóst. Hetta royndi eg, tí eg altíð havi havt trupulleikar við maganum. Nú er hetta vorðið enn stórri trupulleiki, tí nú skal eg á WC í tíð og ótíð. Eg ivist í, um rákóstur er so sunnur sum fólk vilja verða við. Hvát heldur læknin?

kona

»Alt med måde« — sjálvandi er tað gott at eta grønmeti, men ein bert etur slíkt fær magin úr at gera, og tí verður opningurin oftari og bleytari. Hetta seinasta skuldi verið stóru fyrirminur — serliga fyrri tilkomið fólk, sum ofta hava trupulleika við hordum opningi.

Tygum skulu tí bert minka um grønmeti og eta annan kost afturvið.

MS

Sosialráðgevarin:

Skattað av kostinum

Í 1981 starvaðist eg á einum hotelli her í Tórshavn.

Tá eg byrjaði, fekk eg at

vita, hvat mánaðarlønin var, og at kosturin var friur.

Men um hálvan februar 1983 kemur bræv frá Tórshavnar Líkningarnevnd. Í brævinum stóð, at samlaða inntøka mín í 1981 hækkað við kr. 4.500,—, tí kosturin á hotellinum var iroknaður sum løn.

27. februar 1983 kemur so bræv, har Gjaldstovan við boðum frá Tórshavnar Líkningarnevnd, boðar frá, at skatturin av inntøku minari 1981, hækkað við kr. 2.239,—, og at tað skal gjaldast innan 01. mars 1983.

Hetta er nakað, ið eg ikki skilji.

Tá kosturin er iroknaður lønini, hvi so fáa skatt av honum fyrri seg?

Min meining er tann, at eg eigi at krevja hotelli fyrri kr. 4.500,—.

Skal eg bert gjalda peningin?

Spurin

Eg skilji tað soleiðis, at tygum, umframt lønina, fáa frian kost.

Um so er, so hevur líkningarnevndin rætt til at leggja virðið av kostinum í krónum afturat inntøkuni.

Tað er sjálvandi spell fyrri tygum, at rokningin kemur so langt aftaná.

Annar spurningur er so, um tygum noyðast at taka imóti kostinum á arbeiðsplassinum, um tygum heldur vildi sloppið undan og heldur fingið hægri løn. Men tað er ein spurningur millum tygum og arbeiðsgevaran.

Marjun

Rætting

Í svarinum um skatta spurningar í Sosialinum 15. í hesum er feilur komin í undir pkt. 1 næstseinstasta petti. Har skal standa:

Um persónur flytur til Danmarkar at lesa og verður burtur í meira enn eitt ár, so fellur skatturin burtur.

Marjun

um nøvn

Brúðleyp

27. september giftust í Klaksvík Petra E. Zachariassen og Magnus Joensen, bæði úr Klaksvík.

